

SOUČASNÁ FRANCOUZSKÁ LITERATURA

MGR. LUCIE DOLEŽELOVÁ

STRUKTURA PŘEDNÁŠKY

- Obraz francouzské literatury v české společnosti,
- tendence v současné francouzské literatuře,
- literární ceny a ocenění autoři,
- informace o vybraných současných autorech.

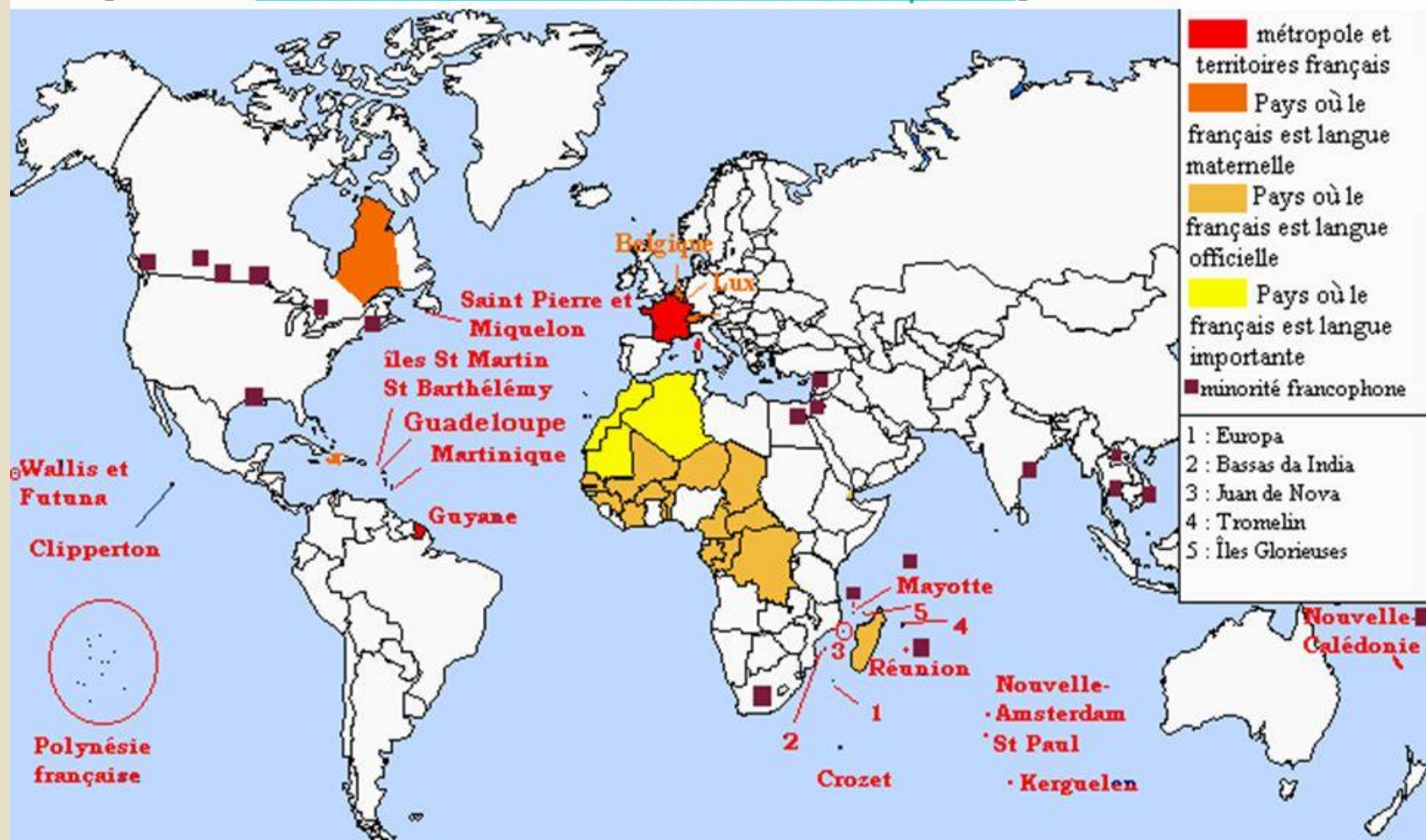

FRANCOUZSKÁ LITERATURA

- = literatura psaná francouzsky na území Francie,
- = literatura psaná regionálním jazykem na území Francie (bretonština, baskičtina),
- = literatura psaná francouzsky mimo území Francie (bývalé kolonie, země mající fr jako úřední nebo kulturní jazyk).

Où parle t'on français?

Carte du monde représentant les pays où la langue française est utilisée
[source : [Tous les territoires français/La Francophonie](#)]

OBRAZ FRANCOUZSKÉ LITERATURY V ČESKÉ SPOLEČNOSTI

- Malá znalost současných autorů,
- “složitost” francouzské literatury (příliš intelektuální, příliš multikulturní),
- vydávání osvědčených autorů,
- školní literární kánon,
- nedostatečnost ŠVP,
- znalost “monument de la littérature”,
- Malý princ (Antoine de Saint-Exupéry).

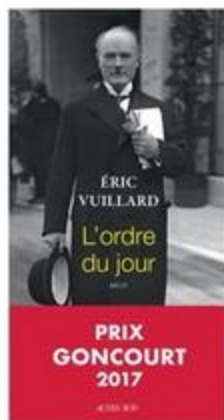
TENDENCE V SOUČASNÉ FRANCOUSKÉ LITERATUŘE

- Dříve školy, literární skupiny, programová prohlášení, společné teoretické východisko,
- od 80. let změna – experiment, pluralita, rozptýlenost, autoři solitéři,
- stírání hranic mezi jednotlivými žánry,
- grafický experiment,
- použití ich-formy.

SOUČASNÉ TENDENCE

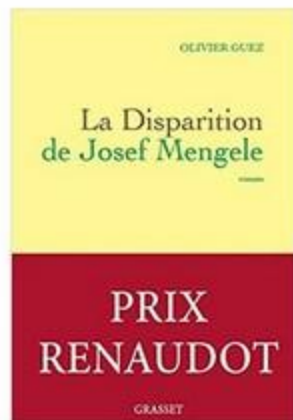
◦ PROTIKLAD

1. angažovanost x neangažovanost – aktivita/pasivita hlavního hrdiny, existencialismus,
2. tradičnost x experiment – grafická forma a míchání žánrů, výstavba příběhu,
3. minulost x budoucnost x současnost – obraz významné události z dějin Francie či Evropy, obraz antiutopické budoucnosti,
4. estetická funkce x komerce – literatura pro literaturu, *roman de gare* pro rychlé čtení,
5. obraz francouzské společnosti x míchání kultur:
 - “roman de vie” = život známého/neznámého člověka na pozadí historických událostí,
 - vliv „přistěhovalců“ z Afriky, arabských zemí, Karibiku, témata lidských práv, práv žen, integrace, důstojnost.

**PRIX
GONCOURT
2017**

4000 €

**PRIX
RENAUDOT**

GRASSET

**PRIX FEMINA
2017**

Julliard

**PRIX
MÉDICIS
2017**

Gallimard

**GRAND PRIX DU ROMAN
DE L'ACADÉMIE
FRANÇAISE**

GRASSET

**PIERRE DUCROZET
L'INVENTION
DES CORPS**

**PRIX DE FLORE
2017**

4000 €

**PRIX
DÉCEMBRE
2017**

Flammarion

**PRIX
GONCOURT
DES LYCÉENS**

Flammarion

**PRIX
RENAUDOT
DES LYCÉENS**

Seuil

**Celle qui ne
pleurerait jamais**

CHRISTOPHE VASSE

ROMAN

**GRAND PRIX Femme Actuelle 2017
PRIX DU POLAR**

Un roman perturbant au suspense intense !

Président du jury : Gilles Legardinier

LITERÁRNÍ CENY

- 2 000 cen různého zaměření,
- velké množství děl - např. 581 románů v roce 2017,
- většina cen bez odezvy,
- *rentrée scolaire, rentrée littéraire* – říjen, listopad,
- ceny Goncourt, Renaudot, Femina, Médicis, de Flore, Francouzské akademie.

CENA GONCOURT (1903)

ROK	JMÉNO	NÁZEV	ČESKÝ PŘEKLAD
2018	Nicolas Mathieu	Leurs enfants après eux (Actes sud)	
2017	Eric Vuillard	L'Ordre du jour (Actes sud)	Tagesordnung. Anšlus Rakouska v šestnácti obrazech (Argo 2018)
2016	Leïla Slimani	Chanson douce (Gallimard)	Něžná píseň (Argo 2017)
2015	Mathias Enard	Boussole (Actes sud)	- jiné knihy
2014	Lydie Salvayre	Pas pleurer (Seuil)	
2013	Pierre Lemaitre	Au revoir là-haut (Albin Michel)	Na shledanou tam nahoře (Odeon 2014)
2012	Jérôme Ferrari	Le sermon sur la chute de Rome (Actes sud)	
2011	Alexis Jenni	L'Art français de la guerre (Gallimard)	Francouzské umění válečné (Argo 2013)
2010	Michel Houellebecq	La Carte et le Territoire (Flammarion)	Mapa a území (Odeon 2011)
2009	Marie Ndiaye	Trois Femmes puissantes (Gallimard)	Tři mocné ženy (Jota 2010)

CENA RENAUDOT (1926)

ROK	JMÉNO	NÁZEV	ČESKÝ PŘEKLAD
2018	Valérie Manteua	La Sillon (Le Tripode)	
2017	Olivier Guez	La Disparition de Josef Mengele (Grasset)	Zmizení Josefa Mengeleho (Garamond 2018)
2016	Yasmina Reza	Babylone (Flammarion)	- jiná kniha (Fra)
2015	Delphine de Vigan	D'après une histoire vraie (Lattès)	- jiné knihy (Odeon)
2014	David Foenkinos	Charlotte (Gallimard)	- jiné knihy (Argo)
2013	Yann Moix	Naissance (Grasset)	
2012	Scholastique Mukasonga	Notre-Dame du Nil (Gallimard)	- jiná kniha
2011	Emmanuel Carrère	Limonov (P. O. L.)	Limonov – Deník ztroskotance (Mladá fronta 2011)
2010	Virginie Despentes	Apocalypse bébé (Grasset)	Dítě apokalypsy (Host 2012)
2009	Frédéric Beigbeder	Un roman français (Grasset)	- jiné knihy

CENA FEMINA (1904)

ROK	JMÉNO	NÁZEV	ČESKÝ PŘEKLAD
2018	Philippe Lançon	Le Lambeau (Gallimard)	
2017	Philippe Jaenada	La Serpe (Julliard)	
2016	Marcus Malte	Le Garçon (Zulma)	
2015	Christophe Boltanski	La Cache (Stock)	
2014	Yanick Lahens	Bain de lune (Éditions Sabine Wespieser)	
2013	Léonora Main	La Saison de l'ombre (Grasset)	
2012	Patrick Deville	Peste et Choléra (Seuil)	
2011	Simon Liberati	Jayne Mansfield 1967 (Grasset)	
2010	Patrick Lapeyre	La vie est brève et le désir sans fin (P. O. L)	Život je krátký a touha bez konce (Odeon 2011)
2009	Gwenaëlle Aubry	Personne (Mercure de France)	

CENA MÉDICIS (1958)

ROK	JMÉNO	NÁZEV	ČESKÝ PŘEKLAD
2018	Pierre Guyotat	Idiotie (Grasset)	
2017	Yannick Haenel	Tiens ferme ta couronne (Gallimard)	- jiná kniha (Jota)
2016	Ivan Jablonka	Laëtitia ou la Fin des hommes (Seuil)	
2015	Nathalie Azoulai	Titus n´aimait pas Bérénice (P. O. L.)	
2014	Antoine Volodine	Terminus radieux (Seuil)	- jiná kniha (Paseka)
2013	Marie Darrieussecq	Il faut beaucoup aimer les hommes (P. O. L.)	
2012	Emmanuelle Pireyre	Féerie générale (L´Olivier)	
2011	Mathieu Lindon	Ce qu´aimer veut dire (P. O. L.)	
2010	Maylis de Kerangal	Naissance d´un pont (Éditions Verticales)	
2009	Dany Laferrière	L´Énigme du retour (Boréal (CA), Grasset (FR))	- jiná kniha (Argo)

CENA DE FLORE (1994)

ROK	JMÉNO	NÁZEV	ČESKÝ PŘEKLAD
2018	Raphaël Rupert	Anatomie de l'amant de ma femme (L'Arbre Vengeur)	
2017	Johann Zarca Pierre Ducrozet	Paname Underground (Goutte d'Or) L'invention des corps (Actes Sud)	
2016	Nina Yargekov	Double Nationalité (P. O. L.)	
2015	Jean-Noël Orenge	La Fleur du Capital (Grasset)	
2014	Aurélien Bellanger	L'Aménagement du territoire (Gallimard)	
2013	Monica Sabolo	Tout cela n'a rien à voir avec toi (Lattès)	- jiná kniha (XYZ)
2012	Oscar Coop-Phane	Zénith-Hôtel (Finitude)	
2011	Marien Defalvard	Du temps qu'on existait (Grasset)	
2010	Abdellah Taïa	Le Jour du roi (Seuil)	
2009	Simon Liberati	L'Hyper Justine (Flammarion)	

CENA FRANCOUZSKÉ AKADEMIE (1914)

ROK	JMÉNO	NÁZEV	ČESKÝ PŘEKLAD
2018	Camille Pascal	L'Été des quatre rois (Plon)	
2017	Daniel Rondeau	Mécaniques du chaos (Grasset)	
2016	Adélaïde de Clermont-Tonnerre	Le Dernier des nôtres (Grasset)	
2015	Boualem Sansal Hédi Kaddour	2084: la fin du monde (Gallimart) Les Prépondérants (Gallimard)	2084: Konec světa Protější břeh (Argo 2016)
2014	Adrien Bosc	Constellation (Stock)	
2013	Christophe Ono-dit-Biot	Plonger (Gallimard)	
2012	Joël Dicker	La Vérité sur l'affaire Harry Quebert (Faliois)	Pravda o případu Harryho Queberta (Argo 2013)
2011	Sorj Chaladon	Retour à Killybergs (Grasset)	Návrat do Killybegs (Argo 2015)
2010	Éric Faye	Nagasaki (Stock)	
2009	Pierre Michon	Les Onze (Verdier)	- jiná kniha (Paseka)

LEÏLA SLIMANI (1981)

- Francouzská spisovatelka marockého původu, novinářka,
- cena Goncourt 2016 za 2. román (1. v roce 2014),
- poradkyně E. Macrona.

- **V lidožroutově zahradě** – obraz věčně nespokojené ženy ztracené ve společnosti, pohrdání a nepochopení.

- **Něžná píseň** - retrospektiva, negativní pohled na společnost, role matky a ženy ve společnosti, žena = matka???, muži „dominují“, snaha vrátit se po mateřské dovolené do práce, manžel je proti, chůva je nucena plnit povinnosti „matky“.

- **Sex a lži** – intimní život žen v Maroku, podle reportáží.

UKÁZKA NĚŽNÁ PÍSEŇ:

Celé měsíce předstírala, že situaci zvládá. Ani Paulovi nedokázala přiznat, jak moc se stydí. Jak se propadá hanbou za to, že nemá k vyprávění nic víc než dětské šaškárny a útržky rozhovorů odposlechnutých v samoobsluze. Začala odmítat veškerá pozvání na večeri, přestala přátelům zvedat telefony. Nedůvěřovala hlavně ženám, ty uměly být obzvlášt' kruté. Ty, které se tvářily, že ji obdivují nebo jí nedejbože závidí, měla chut' zaškrtit. Už nezvládala poslouchat, jak si stěžují na práci, na to, že dost nevidají své děti. A nejvíc ze všeho se bála neznámých lidí. Těch, kteří se nevinně ptali na povolání a odvraceli se od ní, jakmile zmínila život v domácnosti.

OLIVIER GUEZ (1974)

- Francouzský spisovatel a novinář, tvorba reportáží po světě,
- Renaudot 2017.

- **Zmizení Josefa Mengeleho** – biografie válečného zločince, doktora z Osvětimi, jeho útěk do Jižní Ameriky, změny identit a zemí, výčitky svědomí, celoživotní útěk před spravedlností, fakta a fikce, reportážní styl.

UKÁZKA ZMIZENÍ JOSEFA MENGELEHO:

Proti Mengelemu, který Hitlera, „muže století a velikána dějin stojícího po boku Alexandra Velikého a Napoleona“, stále uctívá, má Géza ve všech kolech navrch, Mengele se vzpouzí, nadává, pak práskne dveřmi do jídelny a uchýlí se do své věže. Za podpory synů a zaměstnanců, již si na Mengeleho pravidelně stěžují, si Géza osvojil určitý talent, jak lékaře trápit. Jednu neděli ho zkouší vyfotit svým novým nikonem; tu následující mu sděluje, že ve vesnici viděl podezřelou skupinku izraelských turistů; další neděli, že s tím obřím knírem vypadá jako Groucho Marx. Nikdy mu nezapomene přinést noviny popisující jeho zločiny, zatčení nějakého nacisty, proces s válečnými zločinci v západním Německu nebo úspěchy Simona Wiesenthala. Gitta nejčastěji zapůsobí jako hromosvod mezi oběma muži a situace se uklidní. Když ne, mír v domě nakonec opět nastolí Gerhard, kterého přivolají na pomoc, na usmířenou přinese bonboniéru a svazek dolarů, pak Géza znovu odjíždí a Mengele přebírá zlomyslnou nadvládu nad farmou.

LAURENT BINET (1972)

- Učitel, hudebník a spisovatel,
- vojenská akademie M. R. Štefánika v Košicích,
- seznámení s českou a slovenskou kulturou.

HHhH (« *Himmlers Hirn heißt Heydrich* ») – 2010, operace Anthropoid, metaromán o shromažďování informací a o problémech uchopení dané látky , vztah k československé kultuře, „filmové zpracování“, cena za 1. román Goncourt.

Sedmá funkce jazyka – 2015, román, “detektivka”, vyšetřování dopravní nehody Rolanda Barthese, velké množství literárních teoretiků.

UKÁZKA HHhH:

Nevzpomínám si přesně, kdy mi otec o tom činu vyprávěl poprvé, ale úplně ho vidím, jak v mém pokoji v našem panelákovém bytě říká slova jako „partyzáni“, „Čechoslováci“, možná i „atentát“, ale téměř jistě „zlikvidovat“, a pak tenhle letopočet: 1942. Našel jsem totiž tenkrát v jeho knihovně Dějiny gestapa od Jacquese Delarua a začal je číst. Když si toho otec všiml, jen tak mimochodem mi k nim sdělil pár postřehů. Zmínil se o veliteli SS Himmlerovi a o jeho pravé ruce Heydrichovi, protektoru Čech a Moravy. A také mi vyprávěl o československé jednotce, která byla do Čech vyslána z Londýna, a o vlastním atentátu. Podrobnosti neznal (a já stejně neměl důvod se ho na ně vyptávat, protože v mém imaginárním světě tehdy atentát ještě nezaujímal své dnešní místo), ale vycítil jsem to jeho typické lehké vzrušení, které se ho zmocňuje, když vypráví (obvykle už posté, protože – snad je to profesionální deformace, snad k tomu má sklon od přírody – se rád opakuje) něco, co ho nějakým způsobem zaujalo.

MATHIAS ENARD (1972)

- Francouzský spisovatel a překladatel z perštiny a arabštiny, držitel ceny Goncourt 2015,
- velmi vzdělaný vypravěč hovořící o umění, pro čtenáře náročná četba, vypravěč je neustále přerušován,
- hra se slovy a s rytmem textu, stírání hranic mezi poezií a prózou, dlouhé věty, intertextualita.

- **Boussole** – vyjde na podzim,

- **Ulice zlodějů** – příběh 18 Maročana vyhozeného z domu, který se musí sám protloukat, na pozadí události Arabského jara, útěk do Barcelony, zobrazení víry.

- **Vyprávěj jim o bitvách, králích a slonech** – o cestě Michelangela do Turecka, kde má splnit stavební zakázku pro sultána, město ho naprosto pohltí.

UKÁZKA ULICE ZLODĚJŮ:

- Měl jsem hlad, jedl jsem shnilé ovoce, které zelináři nechávali žebrákům, musel jsem bojovat o rozmačkaná jablka, plesnivé pomeranče, fackovat se s různě narušenými lidmi, jednohými, mongoloidními, hordou hladových, kteří se jako já potloukali okolo tržiště; byla mi zima, trávil jsem celý mokrý podzimní noci, kdy se nad městem snášely bouřky, vyháněly žebráky pod podloubí, do různých zákoutí v Medině, do rozestavěných domů, kde jste museli podplatit hlídače, aby vás tam nechal; v zimě jsem odjel na jih, nenašel jsem tam nic než policajty, kteří mě nakonec nemilosrdně zmlátili na oprýskaném komisariátu v Casablance, aby mi dodali odvahy se vrátit k rodičům; splášil jsem si nákladňák do Tangeru s poctivým chlápkem, který se se mnou rozdělil o svačinu a pak mi dal ránu do obličeje, protože jsem mu odmítl dělat holku, a když jsem šel za Bassamem, když jsem se odvážit vstoupit do naší čtvrti, vážil jsem o bůhvíkolik kilo méně, měl jsem oblečení úplně rozedrané, knížku už jsem nečetl celé měsíce a bylo mi právě osmnáct.

KAMEL DAOUD (1970)

- Alžírský spisovatel a novinář,
 - několikrát oceněný,
 - preference francouzštiny, arabština zpolitizovaná, “náboženská”,
 - proti islámsky zaměřený,
 - debutovat novelou a posléze vydal sbírku novel.
-
- **Meursault, přešetření** - 2013, ocenění za 1. román Goncourt, návaznost na Camuse, příběh cizince vyprávěný z pohledu bratra zavraždeného araba, , podobné motivy (nesmyslná vražda, vztah s matkou, žena,...), válka za nezávislost, vražda týden po válce, “válečné hrdinství”, hrozba pronikání náboženství,
 - začátek: Máma ještě žije.

UKÁZKA MEURSAULT - PŘEŠETŘENÍ:

Jak už jsem ti řekl, Músovo tělo se nikdy nenašlo. Následkem toho mi matka nekompromisně vnutila úlohu být jeho převtělením. A tak, jakmile jsem byl jen trochu statnější a dokonce přesto, že mi ještě bylo moc velké, donutila mě nosit oblečení zesnulého – jeho nátělníky, košile –, všechno až do úplného opotřebení. Nesměl jsem se od ní vzdálit, procházet se sám, spát na neznámých místech anebo, když jsme ještě bydleli v Alžíru, opovážit se k pobřeží moře. Hlavně ne k moři. Máma mě naučila mít strach z toho jeho přespříliš vábivého sání – až takový, že ještě dnes, sotva ucítím, jak se mi v místech, kde se vytrácí vlna, propadá písek pod nohama, už mám dojem, že se topím. Máma v podstatě chtěla – a to jednou provždy – uvěřit tomu, že tělo jejího syna odnesly právě vlny. A tak se moje tělo stalo stopou mrtvého a já se nakonec tomu němému rozkazu podřídil. Nepochybně právě tohle vysvětluje moji fyzickou bázlivost, kterou jsem ovšem vyvážil obezřetností a jistou inteligencí, ovšem popravdě řečeno bez větších ambicí. Býval jsem často nemocný. Pokaždé nad mým tělem bděla tak pozorně, až to hraničilo s hříchem, tak starostlivě, až to mělo nádech čehosi incestního. Vyčítala mi i tu nejnepatrnější oděrku, jako bych zranil samotného Músu.

ANNA GAVALDA (1970)

- Francouzská spisovatelka a redaktorka časopisu ELLE,
 - sbírky novel, romány, literatura pro mládež,
 - velmi překládaná do češtiny,
 - čtenáři oblíbená, kritiky méně, jednoduchost a „banalita“ příběhů.
-
- **A taková to byla láska** – žena navštíví svého tchána, je v rozvodovém řízení, oba si vylévají svá srdce, tchán zůstal s ženou, kterou nemiloval v manželství.
 - **Člověk není nikdy úplně šťastný** – bilancování muže po smrti ženy, která ho ovlivnila, hledání smyslu života, člověk který má všechno, nemusí být šťastný, hra s interpunkcí a syntaxí.
 - Báječný únik, Billie, Citlivá místa, Kdyby tak na mě někdo někde čekal, Lepší život, Prostě spolu.

UKÁZKA KDYBY TAK NA MĚ NĚKDO NĚKDE ČEKAL:

- Muž naproti mně popíjí a mhouří přitom oči. Teď už ho znám líp. Má na sobě šedý kašmírový rolák. Starý rolák. Se záplatami na loktech, u pravého zápěstí utíká oko. Že by dárek k dvacátým narozeninám? Matinka, v rozpacích nad jeho poněkud zklamaným úšklebkem, říká: „No ták, určitě ho užiješ...“ Políbí ho a přeje mu rukou po zádech. Diskrétní sako se tváří, jako by nebylo ničím jiným než tvídovým sakem, ale protože jsem tu já a moje ostříží oči, vím určitě, že je to sako střížené na míru. V Old England jsou totiž štítky o něco širší, když zboží pochází přímo z dílen Capucines, a já jsem ten štítek zahlédla, když se shýbal pro ubrousek. Vsadím se, že ten ubrousek nechal spadnout schválně, aby si vyjasnil, jak je to s těma punčochama. Povídá mi o spoustě věcí, ale nic o sobě. Pokaždé, když zabloudím rukou ke svému krku, má trošku potíže s dokončováním vět. Říká mi: „A co vy?“ ale ani já mu tu nehodlám povídat nic o sobě. Při čekání na zákusek se moje noha dotkne jeho kotníku. Položí svou ruku na mou a pak ji rychle stáhne, protože na stole přistávají zmrzliny. Cosi povídá, ale jeho slova jsou bez zvuku a já nic neslyším. Tetelení.

MARIE NDIAYE (1967)

- Francouzská spisovatelka, Femina 2001, Goncourt 2009,
- rodiče senegalského původu, ale Afrika je pro ni kulturně „cizí“, málo děl o ní pojednává,
- kvůli Sarkozymu dobrovolný exil v Berlíně.

- **Čarodějnice** – příběh novodobé čarodějnice předávající vědění svým dcerám, které o nic nejeví zájem, pocity zklamání, deziluze, nic není podle našich představ, snový svět, otevřený konec.

- **Tři mocné ženy** – 3 příběh žen původem z Afriky, které jsou nuceny žít v kulturně odlišném prostředí, ani jedna není šťastná a nežije život podle svých představ a vzepře se, 1. příběh inspirovaný autorčiným osudem (otec se vrátil do Afriky, když jí byl 1 rok, složité vztahy v rodině), 2. pohled muže na svou ženu, jež není šťastná, 3. žena, která čelí neuvěřitelné nepřízni osudu, vyhánění z rodiny, hlad, násilí, ale nevzdává se.

UKÁZKA TŘI MOCNÉ ŽENY:

- Ještě než jí manželovi rodiče a manželovy sestry řekli, co se od ní očekává, ještě než jí řekli, co bude muset udělat, už tehdy to věděla. Netušila sice, jakou podobu na sebe vezme jejich přání zbavit se jí, ale že přijde den, kdy jí poručí, aby se sebrala a šla, to věděla nebo pochopila nebo vycítila (to jest tiché pochopení a nikdy nerozkryté pocity krůček za krůčkem ono vědění a jistotu založily) hned v prvních měsících po smrti svého manžela, když se ubytovala u jeho rodiny. Na tři roky manželství nevzpomínala jako na bezstarostné období, neboť to očekávání, příšerná touha otěhotnět proměnila každý nový měsíc v bezhlavý vzestup k možnému požehnání, pak, když se najednou dostavily měsíčky, v propad, následovaný zasmušilou malomyslností, načež se vrátila naděje a s ní postupné, zaslepené, udýchané, každodenní vzmáhání se po celou tu dobu až do chvíle, kdy sotva postižitelná bolest v podbříšku ohlásila, že ani tentokrát ještě nenastala ta správná chvíle — ne, je jisté, že to období nebylo ani poklidné, ani šťastné, protože Khady nikdy neotěhotněla.

EMMANUEL CARRERE

(1957)

- Spisovatel, scénárista a režisér, Renaudot 2011,
- gruzínského a „sovětského“ původu,
- rozmanitá témata – tsunami, křesťanství, SSSR.

- **Limonov – Deník ztroskotance** – biografické dílo o sovětském disidentovi a spisovateli, se kterým strávil 3 týdny při přípravě knihy, analýza ruské literatury, SSSR a postsovětské éry, reportážní styl, dobrodružný život v USA, Francii, účast v Balkánské válce, 3 roky ve Rusku ve vězení za pokus o svržení vlády, Charkov, Moskva, proti Putinovi.

UKÁZKA LIMONOV – DENÍK ZTROSKOTANCE:

Půjdete-li mezi jednou a třetí hodinou po poledni po Madison Avenue v místech, kde se kříží s Pětapadesátou ulicí, nebuďte líní, zakloňte hlavu a pohlédněte vzhůru – na nemytá okna černé budovy hotelu Winslow. Tam, v posledním, šestnáctém patře na prostředním ze tří hotelových balkónů sedím polonahý já. Zpravidla pojídám šči a zároveň se opékám na slunci, které chovám v převeliké oblibě. Šči z kyselého zelí je mé tradiční jídlo, pořádám je kastrol po kastrolu, den za dnem a kromě šči téměř nic jiného nejím. Lžice, jíž pojídám šči, je dřevěná, dovezená z Ruska. Celou ji zdobí zlaté, nachové a černé květy. Okolní kancelářské budovy na mě civějí svými kouřově prosklenými stěnami – tisíci očí clarků, sekretářek a managerů. Téměř, a někdy dokonce úplně nahý člověk, pojídající z plecháčku šči. Nikdo z nich ostatně neví, že to jsou šči. Vidí jen, že jednou za dva dny ten člověk vaří přímo na balkóně v obrovském kastrolu, spočívajícím na elektrickém vařiči, cosi barbarského, z čeho hojně stoupá pára. Kdysi jsem tu žrával také slepici, ale tu jsem žrát přestal. Výhody šči jsou tyto, je jich pět: 1. Jsou velmi laciné, kastrol přijde na dva tři dolary a vydrží mi celé dva dny! 2. Nemusejí se dávat do lednice a nezkytnou ani ve velkém horku. 3. Jsou rychle hotové, za pouhé půldruhé hodiny. 4. Dají a mají se žrát studené. 5. V létě není vhodnějšího jídla, protože jsou kyselé. Se supěním žeru nahý na balkóně. Před neznámými lidmi v officech a jejich pohledy nepocit'uji žádný stud. Někdy si ještě pověsím na hřebík zatlučený do okenního rámu malý tranzistoráček, který mi daroval Aljoša Sladkov, básník, který se připravuje na jezuitskou dráhu. Přijímání potravy si zpestřuju hudbou

YASMINA REZA (1956)

- Francouzská spisovatelka, scénáristka a dramatička,
 - dostala nejen francouzská (Renaudot – Babylone), ale i zahraniční ocenění (Tony awards,
 - iránsko-maďarsko-židovský původ,
 - obraz současného neúspěšného a směšného člověka.
-
- **Adam Haberberg** – román, nespokojený muž a neúspěšný spisovatel topící se ve své nemoci a depresivních stavech.
 - **Zoufalství** – novela, monolog muže znechuceného sebou samotným a svým životem, postava utápějící se ve svých depresích, nerozumí společnosti a nerozumí jemu.

UKÁZKA ADAM HABERBERG:

Takže jednoho dne si Adam Haberberg sedne před pštrosy v Jardin des Plantes. Lavička je mokrá od téměř neviditelného deště. Obě malátná šedivá zvířata jedí jakousi slámu před svou boudou, v úplně prázdném výběhu. V kapse zazvoní mobilní telefon. „Haló?“ „To je ale počasí, to by se člověk picnul,“ říká hlas. „No jo, no.“ „Kde jsi?“ „V Jardins des Plantes.“ „Co děláš v Jardin des Plantes?“ „A ty jsi kde?“ „V Lognes. Na parkovišti u Eldorauta.“ „Co děláš v Lognes?“ „Čekám na Martinu. A co knížka?“ „Propadák.“ „Uvidíme se?“ „Zavolám ti.“ Vstupu do cihlového pavilonu šelem vévodí obrovský nápis BUTIK. Očař, pomyslí si, očař se netvářil moc povzbudivě. Ale netvářil se ani znepokojivě. Ale tváří se očař někdy znepokoji 8 vě? Řekne snad očař: Pane Haberbergu, nemůžeme vyloučit možnost, že zanedlouho oslepnete na levé oko, drahý pane Haberbergu, možná že až odsud odejdete, nebudete už moct přejít ulici jako dřív? Ne.

MICHEL HOUELLEBECQ (1956)

- Francouzský spisovatel, básník a esejista z Réunionu, cena Goncourt 2010,
- Michel Thomas, pseudonym podle babičky,
- část života v Alžírsku, rodina komunisté, nezaměstnanost, deprese,
- jeden z nejznámějších a nejprekládanějších autorů,
- postmoderní tvorba plná skepse a nihilismu, soudobá společnost, nezaměstnanost, ekonomické problémy, antihrdinové, nejednoznačné vyznění, zobrazení terorismu, alkoholismu, deprese, intertextovost, paralela mezi zvířetem a člověkem, „rasista a islamofób“, sexuální tematika.
- Serotonin (2019 – životní bilance postaršího muže), Rozšíření bitevního pole, Podvolení, Platforma, Možnost ostrova, Elementární částice.
- **Mapa a území** – Biografie Jeda Martina francouzského umělce, z části fikce, fotografie map jako umělecké dílo, koláž žánrů, parodie umělecké branže a sebe sama.

UKÁZKA MAPA A ÚZEMÍ:

Jed zakopl o dětskou sedačku, v poslední chvíli se zachytil detekčního rámu, couvl a vrátil se do fronty. Kromě něj k odbavení mířily jen rodiny se dvěma nebo třemi dětmi. Před ním kňučel a o cosi žadonil malý blondáček, který sebou zničehonic mrštil o zem a rozeřval se na celé kolo, klepaje se vztekem; jeho matka si vyměnila unavený pohled s manželem, jenž se pokusil malou podlou bestii zvednout. Román nelze napsat proto, řekl mu Houellebecq včera, proč nelze ani žít: kvůli kumulaci tíží. A všechny teorie svobody od Gida po Sartra jsou jen nemorálnosti vyprodukované nezodpovědnými chlapy bez závazků. Jako jsem já, dodal a načal třetí láhev chilského. V letadle nebyla označená místa, a tak se při nástupu pokusil připojit ke skupině teenagerů, zdržel se však pod kovovými schody – jeho příruční zavazadlo bylo příliš objemné a musel ho předat leteckému personálu – a skončil u centrální uličky mezi pětiletou holčičkou, která se vrtěla na sedadle a neustále škemrala o bonbony, a obézní ženou s matnými vlasy, jíž sedělo na klíně mimino, které začalo vřeštět zhruba v okamžiku, kdy se stroj odlepil od země; po půlhodině mu museli vyměnit plíny.

SORJ CHALANDON (1952)

- Tuniský spisovatel (8 románů), scénárista a novinář,
- rozmanitá témata, autobiografické prvky, vlastní zkušenosti
- **Čtvrtá zed'**- válka v Libanonu (80. léta), Georges organizuje divadelní hru Antigona, chce spojit zneprátené strany, ocitá se uprostřed války, která ho poznamená.
- **Můj zrádce** – autobiografické, Antoine = alter ego, Tyron severoirský bojovník, vyjde najevo, že je zrádce a ne hrdina, vlastní zkušenosti.
- **Návrat do Killybergs** – příběh z Mého zrádce vyprávění pohledem Tyrona, ten ví, že ho čeká smrt.

UKÁZKA NÁVRAT DO KILLYBERGS:

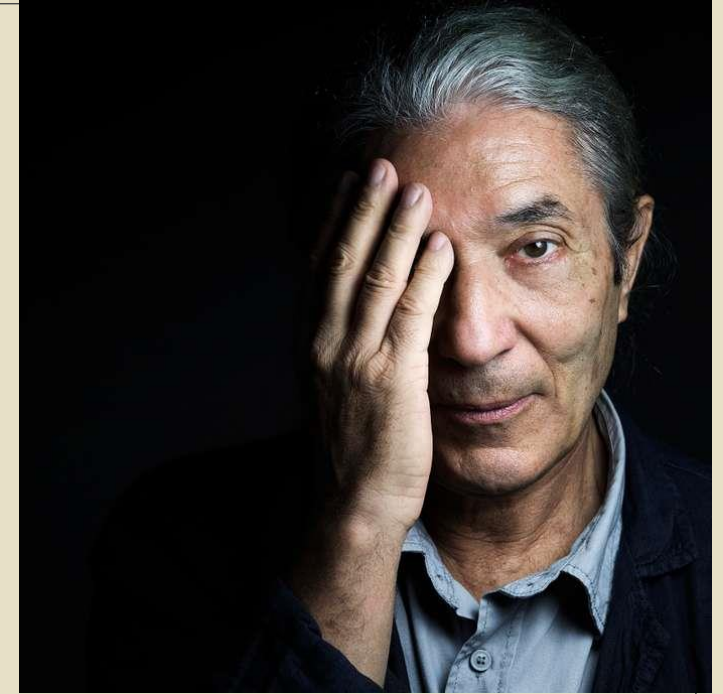
Když mě otec bil, křičel anglicky, jako by do tohohle nechtěl zatahovat náš jazyk. Mlátil mě se zkřivenými ústy, řval vojácká slova. Když mě bil, už to nebyl můj otec, jen Patraig Meehan. Huba zjizvená válkou, pohled jako led, Meehan krutý vítr. Lidé se mu vyhýbali a přecházeli na protější chodník. Když se otec opil, bušil do země, rval vzduch, sekal slova. Kdykoli vešel do ložnice, noc se lekla. Nezapálil svíčku. Funěl jako staré hovado a já jsem čekal na jeho pěsti.

Když se otec opil, roztahoval se po celém Irsku, jako to dělal náš nepřítel. Kamkoli přišel, choval se nepřátelsky. Pod střechou našeho domu, na jeho prahu, na killybegských cestách, na vřesovištích, na okraji lesa, ve dne v noci. Ovládl všechn prostor drsnými pohyby. Bylo ho vidět z dálky. Bylo ho slyšet z dálky. Vrávoral ve větách i v posuňcích. U Mullina, v naší vesnické hospodě, se sesmekl z barové stoličky, obcházel stoly a bouchal dlaněmi mezi sklenicemi.

Tak odpovídal, když s něčím nesouhlasil. Beze slova, s pivem na prstech a v pohledu. Ostatní mlčeli, kšiltovky stažené do čela, oči odvrácené. On se pak narovnal, vyzývavě přehlédl sál, ruce zkřížené. Čekal na odpověď. Když se otec opil, šel z něho strach.

BOUALEM SANSAL (1949)

- Alžírský spisovatel a esejista píšící francouzsky,
 - řada povolání,
 - kritický k alžírskému režimu, cenzurovaný,
 - kritický k náboženství,
 - velmi populární ve Francii,
 - téma Alžírsko.
-
- **2084: Konec světa** – aluze na Orwella, antiutopická budoucnost, náboženská diktatura, válka proti nepříteli, nemožnost jiného myšlení, testování loajalnosti jedinců, Abistan, speciální jazyk, Ati pochybuje, ghetto odpadlíků bez víry.
 - **Němcova vesnice** – bratři Schillerovi, otec člen SS, snaha vyrovnat se s minulostí, paralela se současným světem a Francií, radikalizace předměstí, paralela mezi islámem a nacismem, forma deníku.

UKÁZKA UKÁZKA 2084: KONEC SVĚTA:

V paměti starců pevně zůstal obraz oněch skromných zamlklých obrů, kteří putovali do dálav, stezkami a průsmyky, zástěra ze silné kůže je tloukla do mocných stehů, vlekli těžce naložené vozy a za nimi šli učedníci a někdy i celé rodiny. Pach jejich řemesla se táhnul za nimi, předcházel je, vše prostupoval, zatuchlý závan hnijících tkání, spáleného tuku, pěnového vápna, znečištěné zeminy, ohavných plynů. Postupem času ti statní chlapíci mizeli, země byla asanována, zbylo jen pramálo zamlklých starců s pomalými pohyby, kteří se lacině dávali najímat poblíž nemocnic, hospiců a hřbitovů. Smutný konec těch hrdinských čističů smrti.

A Nepřítel, ten prostě a jednoduše zmizel. Nikdy nebyla nalezena jediná stopa po tom, že prošel zemí, stopa po jeho bídné přítomnosti na světě. Vítězství nad ním bylo „naprosté, definitivní, neodvolatelné“, alespoň podle oficiální věrouky. Yölah rázně rozhodl a svému lidu, věřícímu pevněji než kdy dříve, daroval nadvládu slíbenou mu od prvopočátku. Aniž kdo věděl jak a proč, prosadilo se datum, vtisklo se do mozků, stojí na pamětních deskách poblíž pozůstatků

PATRICK MODIANO (1945)

- Francouzský spisovatel, držitel Nobelovy ceny za literaturu (2014),
- několikrát oceněný různými cenami,
- velmi složité rodinné vztahy, otec chyběl, matka ve výchově nefigurovala, vztah pouze k bratrovi († 11),
- Raymond Queneau,
- první kniha 1968,
- témata absence (především otce), hledání identity a rodinné historie.

- **Dora Bruderová** – autobiografické dílo, motiv inzerátu, kdy rodina v okupované Paříži hledá dceru, skládanka jejích osudů, prolínáno s autorovým vlastním příběhem.
- Katka Krátkozraká, Rodný list, Ulice Temných krámků, Takoví hoši.

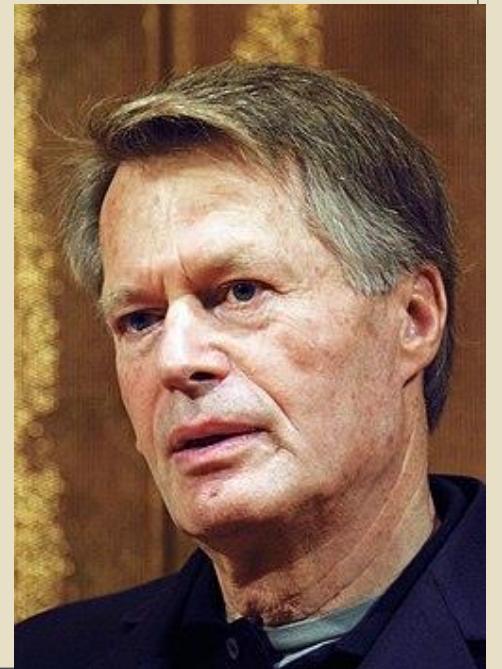
UKÁZKA DORA BRUDEROVÁ:

Po třetí hodině odpoledne nikdo nesměl vycházet až do příštího rána. Město bylo pusté, jako kdyby mělo připomenout, že Dora tu není. I nyní je ta Paříž, kde jsem se snažil najít její stopy, stejně pustá a tichá jako toho dne. Jdu prázdnými ulicemi. Pro mě jsou prázdné i večer, v době dopravní zácpy, kdy se lidé mačkají u vchodů do metra. Nemohu se ubránit myšlence na ni a chtě nechtě v některých čtvrtích cítím stín její přítomnosti. Onehdy večer to bylo poblíž Severního nádraží. Už se nikdy nedozvím, co dělala v oněch dnech, kde se skrývala, s kým trávila ty tři zimní měsíce po svém prvním útěku, i těch několik týdnů na jaře, když odešla znovu. To je její tajemství. Skromné i drahocenné tajemství, které už jí nestihli vzít ani kati, ani takzvané okupační úřady s nařízeními, celami, kasárnami a tábory, ani dějiny, ani čas, nic z toho, co člověka špiní a ničí.

JEAN-MARIE GUSTAVE LE CLÉZIO (1940)

- Francouzský spisovatel, držitel Nobelovy ceny za literaturu 2008,
- mauricijské kořeny,
- začátek tvorby Nový román, motivy cestování, indiánská kultura, mytologie, autobiografické znaky.

- Zápis o katastrofě, Poušť, Lullaby, Horečka, Bludná hvězda.

DĚKUJI ZA POZORNOST.